

DWEILEN MET DE KRAAN OPEN

CARL SLOTBOOM

DWEILEN MET DE KRAAN OPEN

Februari 2023

Copyright © Carl Slotboom

www.carlslotboom.nl

Auteursfoto: © Fotocchio / Marieke Hoogland

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Van dezelfde auteur:

Hersenspingsels / Verhalen

Laat ze maar kletsen / Verhalen

Bevroren tijd / Roman / Iskander Uitgevers

Weer net als eerst / Roman / Iskander Uitgevers

De fietsj	4
Een muzikaal genie	13
Ander onderwerp	22
Onverwachte ontmoeting	33
De huwelijksreis	41
Drie schapen en een kameel	51
Een verfrissende regenbui	60
Geld speelt geen rol	68
Weihnachtsmarkt	74
De knuffelboom	86
Jan Doedel	98
Krantenmagnaat	109
De zietskoile	118
Broeken passen	126
Een oeroude Hollandse traditie	133
Luisteren naar kunst	140
Op de grote stille heide	146
Vrolijk kerstfeest	154
Alle zegen komt van boven	167

DE FIETSJ

Terwijl de kastelein een kop koffie voor mij inschenkt, zet een man een fiets tegen het raam en stapt even later heupwiegend naar binnen.

'Halliehallo!'

'Dag, Bob,' zegt de kastelein. 'Koffie?'

'Ja, lekker.'

'Mooie fiets, Bob,' zegt de kastelein. 'Een fiets met een stang, een ouderwetse herenfiets. Ik wist trouwens niet dat je kon fietsen.'

'Nou en of, ik berijd alles wat mannelijk is.'

'Zo,' zegt de kastelein, 'de toon is weer gezet voor vandaag.'

Hij zet een kop koffie voor mij neer en schenkt Bob ook in.

'Ik heb er twee,' zegt Bob.

'Twee wat?' wil de kastelein weten.

'Twee fietsen.'

'Wat moet een mens nou met twee fietsen?' vraagt de man achter de toog.

'Die ene was van de buurvrouw, je weet wel die Turkse mensen.'

'Laat me raden, ze zijn weer terug naar Turkije en hebben jou de fiets cadeau gedaan.'

'Nee,' zegt Bob, 'het steekt iets anders in elkaar. Drie weken geleden wordt er aangebeld. Ik doe open en voor de deur staat Milas, dat is dus die Turkse man.'

Ik zeg: "Zeg het eens, Milas."

Hij zegt: "Vrouw wiel fietsj."

Ik moest even de vertaalknop indrukken.

"Wat wil je vrouw? Een fiets?"

"Ja, fietsj."

Ik zeg: "Nou, dan moet je drie straten verderop zijn, ik heb geen fietsenwinkel."

"Nee," zegt 'ie, "wij gaan koop fietsj."

"Veel succes," zei ik, maar daarmee was de Turkse kous nog niet af.

"Vrouw zjeg: Boep moet mee."

"Toe maar," zei ik. "Alsof Boep alle tijd van de wereld heeft." Dat heb ik wel, maar dat wilde ik hem niet aan zijn Turkse neus hangen.

"En waarom wil je vrouw dat ik meega?"

"Jij Gollander en Gollander geef versjtand vor fietsj."

"Nou," zeg ik, "ik heb van veel dingen verstand, maar fietsen zitten even niet in m'n pakket."

Lang verhaal kort: een uur later stond ik met Milas en Alara, inclusief hoofddoek en dikke donkere jassen in de fietsenwinkel. Ze wilden geen nieuwe, maar een tweedehandse.

"Geen probleem," zegt die verkoper, "we barsten van de tweedehandsjes, een hele zolder vol."

Wij naar de zolder. Overal waar je keek stonden fietsen. Het duurde even, maar op een gegeven moment had Alara dan toch een knappe fiets uitgezocht.

"Dat is dan honderdvijftig euro," zegt die fietsengoof.

"Jij moet even betaal," zegt Milas tegen mij.

Ik zeg: "Wazegguu?"

"Iezje nog niet eind maand," zegt die grappenmaker. "Eind maand iek betaal jou vor fietsj."

"Ammehoela," zeg ik, "je denkt toch zeker niet dat ik die fiets ga betalen?"

"Eind maand," zegt 'ie weer en meteen daarop begint Alara te huilen. Nu kan ik absoluut niet tegen huilende vrouwen en al helemaal niet tegen Turkse huilende vrouwen. Ik begin dan onmiddellijk mee te janken.

Dus ik zeg: "Hou op met je afschuwelijke gesnotter, je hele hoofddoek wordt zeiknat. Ik schiet het wel even voor."

Ik betaal en wij naar buiten met die fiets.

"Nou, kom op," zeg ik, "fietsen met die handel."

"Vrouw kan niet fietsj," zegt Milas.

M'n bek viel open.

"Je koopt een fiets en je kunt niet fietsen?" vraag ik.

"Kan niet fietsj," zegt Alara, "jij mij leer fietsj."

Ik zeg: "Nou moet het toch niet gekker worden. Eerst moet ik honderdvijftig euro uit m'n achterzak trekken en nu moet ik je ook nog leren fietsen. Ik ben gekke Henkie niet."

"Nee, niet Genkie, jij Boep."

"Ja ja," zei ik, "je bekijkt het maar."

'Wil je nog koffie?'

'Agat, nee hoor, één bakje is genoeg. Geef maar iets explosiefs. Iets dat heel lekker is en waar ik vannacht heerlijk op kan slapen.'

'En u? vraagt hij aan mij. 'U nog wel koffie?'

""Van koffie krijgt je rood haar," zei mijn grootmoeder altijd. Doe maar een pilsje.'

'Afijn, de volgende dag wordt er gebeld en ja hoor, Alara, inclusief fiets.'

"Jij mij leer fietsj," zegt ze.

"Nee," zegt Erik, "Bob leert jou niet fietsen, je doet maar een schriftelijke cursus."

Ik zeg: "We kunnen dan getrouwd zijn, dat betekent niet dat je overal je puntige neus in hoeft te steken. Ga weg." Afijn, ik heb Erik naar binnen geduwd. Ik zeg: "Ga jij de papegaai maar even voeren."

"De papegaai," zegt 'ie. "Maar we hebben toch helemaal geen papegaai?"

Ik zeg: "Nou, dan verzin je maar iets anders, zeurpiet. Wegwezen."

"Warrom geb jij geen vrouw?" vraagt Alara.

"Ik heb Erik toch," zeg ik.

"Ja, mar ieszj geen vrouw."

Ik zeg: "Nou, hij kan anders behoorlijk vrouwelijk uit de hoek komen hoor."

Ze zegt tegen me: "Iek fien fain jij gelpen mai miet fietsj."

"Geen probleem, meid," zeg ik, "ik heb toch even niets te doen."

"Iek wiel jou kuusj vor bedank."

"Kussen?" zeg ik. "Agatsiederrie." Ik schrok me kapot.

"Iezj geel lekker."

"Dat zal wel," zeg ik, "maar ik ben zo bang dat m'n hele hormoonhuishouding dan van de rel is."

"Iek nooit ander man gekuusjt."

"Zou je eens moeten doen, meid," zeg ik. "Dat is hééérlijk."

Ze kwam opeens heel dichtbij. En een walm zal ik je vertellen, een wállum.

Ik zeg: "Moment even, wat heb je in 's hemelsnaam gegeten?"

"Knofloek."

"Mijn hemel," zeg ik, "ik kan zowat tegen de lucht aanleunen."

"Wai gaan nu kuusj."

"Moet dat echt?" vraag ik.

"Ja, moet echt. Vooruit met schjaap."

"Geit," zeg ik.

"Wasj iezj gait?"

Ik zeg: "Het gezegde is: vooruit met de geit."

"Nou, voruit gait," zegt ze en komt nog dichtter naar me toe.

Ik zeg: "Het is dat je een snor hebt anders was het feest mooi niet doorgegaan."

'En,' vraagt de kastelein, 'hebben jullie elkaar gekust?'

'Hou op,' zegt Bob, 'ik wil er niet meer over praten.'

'Hoe ging het verder,' wil ik weten.

"Wasj lekker," zegt ze.

Meteen afkappen die handel, dacht ik. Ik zeg dus: "Ja, alles goed en wel maar we maken er geen gewoonte van."

"Nou wai gan fietsj," zegt ze.

Wat mij betreft, alles beter dan kussen. Kom maar op met die fiets.

Ik zeg: "Ik hou die fiets vast en dan stap jij op."

"Opsjtap?" vraagt ze.

Ik zeg: "Ja, als je wilt fietsen is het belangrijk dat je eerst opstapt. Of wou je er achteraan rennen?"

Ik hou dus die fiets vast en voordat ze haar ene been aan de andere kant had waren er al minuten verstreken. Ik kijk zo eens naar al die jassen en ik zeg: "Gaat dat wel met al die dekens aan je lijf?"

Wat ze ook probeerde, ze kwam met geen mogelijkheid op dat zadel. Ik zeg: "Ik roep Erik wel even, dan kan hij assisteren."

Wij ieder aan een kant en de fiets in evenwicht gehouden. Een andere buurman heeft haar toen op het zadel gehesen. Daar stonden we.

"Nu moet je fietsen," zei ik. "Trappers ronddraaien."

"Wat iezej trapper?"

"Die twee dingen," zeg ik. "Voeten erop en trappen maar."

Ze begreep er helemaal niets van.

We hebben haar toen met z'n drieën in looppas door de straat geduwd. Wat een vertoning zeg en Alara maar gillen: "Iek kan fietsj, ik kan fietsj!"

Ik zeg: "Nou, daar zou ik geen gif op durven innemen."

Na tien minuten waren we allemaal bekap van dat geren.

Afstappen ging al helemaal niet. Ze klapte met haar gezicht plat op het stuur. De bel begon ervan te rinkelen. Eerlijk gezegd had ik niet zoveel zin meer om nog langer als een idioot achter die fiets aan te rennen.

"Misschien moet je er maar zijwieltjes aan laten zetten."

"Wiel?"

"Ja," zeg ik, "zijwieltjes."

"Iek niet begraip."

"Waar is je man eigenlijk?" vraag ik.

"Man is boof."

"Waar is haar man," vraagt Erik.

"Boof," zeg ik, "vertaald: boven."

Ik spreek inmiddels al aardig Turks, al zeg ik het zelf.

"Ik nog keer fietsj."

"Nog één keer dan," zeg ik, "daarna moet je jezelf maar redden."

Afijn, wij sjarren d'r weer op die fiets met al die manufacturen en wij weer als malloten erachteraan. Opeens kreeg ze de vaart erin. Ik schrok me wild. Ze ging steeds sneller, er was geen houden meer aan. We konden het niet meer bijbenen en moesten loslaten.

Ik riep nog: "Kalm aan, kalm aan! Niet demarreren, bij het peloton blijven!"

Maar nee, ze ging maar door. Het leek de Tour de France wel.

Ze riep nog: "War iezj rem? War iezj rem?!"

"Terugtrappen," riep Erik, "terugtrappen!"

Zinloos. Ze fietste recht op de viswinkel af. Ze schoof met een rotvaart naar binnen. Een lawaai zal ik je vertellen, een lawáái.

Laat op dat moment nou Milas naar buiten komen.

"War iezj vrouw?" vraagt 'ie.

Ik zeg: "Even bij de viswinkel, pondje paling halen voor het avondeten."

Afijn, wij in galop naar de plek des onheils. Een ravage zal ik je vertellen, een raváge. Niet te filmen. Ze was dwars door de vitrine heen gefietst. Overal vis en andere zeevruchten en daar tussenin lag Alara, helemaal ontdaan. De mosselen kropen onder haar hoofddoek. Die visboer was des duivels.

"Wie gaat dat betalen?" jammerde hij maar. "Wie gaat dat betalen?"

Typisch Nederland. Er moet wat betaald worden en ze beginnen meteen te janken.

De fiets zat helemaal in de kreukels. Alara trouwens ook. Haar hoofddoek zat achterstevoren op haar hoofd. Ze stonk een uur in de wind.

"Mee, nar hoisj," zegt haar man. Hij sleurde Alara overeind en duwde haar de winkel uit.

"Ik kom morgen bij je langs," riep de visboer hem na, "als ik de rekening heb opgemaakt."

De volgende dag wordt er aangebeld. Voor de deur staat Milas, met aan zijn hand de fiets.

"Vrouw wiel niet meer fietsj," zegt 'ie.

"Ja," zeg ik, "daar kan ik me wel iets bij voorstellen."

"Gier ieszj fietsj."

Ik zeg: "Wat moet ik met die fiets?"

"Fietsj iesj van jou, jij geb betaal," zegt die grappenmaker en draait zich om en loopt weg.

En nu heb ik dus twee fietsen, waarvan een in de kreukels. Maar nu vraag ik mij toch af of ik niet ergens ben genaaid.'

EEN MUZIKAAL GENIE

Het stond als een paal boven water, geen twijfel mogelijk. Mama en papa Wemelaar hadden een muzikaal genie ter wereld gebracht. Dat bleek al in de wieg. Terwijl elke baby, waar ook ter wereld, rechttoe rechtaan huilde, hoorde mama bij Herman, door haar liefdevol Hermpje genoemd, al direct zijn muzikale inslag. De gewone dagelijkse huilbuien onder de noemer van: ik heb toch even niets te doen, laat ik eens een potje janken, hadden de zoete klank van een nocturne van Chopin. Lichtvoetig en sprankelend, terwijl zijn huilbui bij het hebben van een natte luier toch al heel snel deed denken aan: zachtjes tikt de regen op mijn zolderraam. Had Hermpje daarentegen zijn broek vol gescheten, kreeg zijn huilen opeens een dramatische klank, Wagneriaans bijna, waarbij men de Walküren waarlijk om de wieg heen zag dansen. Ja, het kon niet anders of Hermpje zou ooit de wereld versteld doen staan van zijn muzikale genialiteit.

Toen hij twee jaar oud was begon hij opeens overal op te timmeren. De meubels, het aanrecht, de televisie en alles waar hij met zijn korte lijfje maar bij kon komen. Mama Wemelaar wist het zeker: zoonlief timmerde niet zomaar wat, nee, hij timmerde de Bolero van Ravel.

'Hoor nou toch eens,' zei ze tegen papa Wemelaar, terwijl ze glom van trots om de verrichtingen van haar spruit.

'Ik hoor het,' zei papa, die vreesde dat de televisie onder het getimmer van zijn wonderkind elk moment de geest zou kunnen geven.

'Hij moet een instrument leren bespelen,' vond mama.

'Dat kan nog wel even wachten,' antwoordde papa, die de muzikaliteit van zijn zoon ernstig in twijfel trok.

'Bij de Hema heb ik neusfluiten zien liggen,' zei mama, 'daar ga ik er een van kopen.'

De volgende dag werd de neusfluit aangeschaft.

'Tegen je neus aanhouden en door je neus blazen,' zei mama. Hermpje, die niet helemaal begreep wat de bedoeling was, zette het instrument tegen zijn neus en snoot alsof er een groene, glibberige snottebel in de weg zat. Het slijm vloog alle kanten op. Geen probleem, vond mama, die met schoonmaakdoekjes in de weer ging en de glibberige substantie met vaardige hand verwijderde van meubels en vaste vloerbedekking.

'We proberen het gewoon nog een keer.'

Na een aantal keren had Hermpje het min of meer onder de knie. Het bleef echter een snotterige aangelegenheid, maar dat mocht de pret niet drukken en het kereltje floot neus alsof zijn leven er vanaf hing.

Toen papa op een avond thuiskwam en uitgleed over een groene, glimmende laag en daarbij lelijk op zijn achterhoofd terecht kwam, vond hij het welletjes. Hij pakte de fluit, ging ermee naar buiten, legde deze op het tegelpad en sprong er

met beide voeten tegelijk bovenop. Dag fluit. Het gejang van het kind was niet van de lucht. Met lange, gierende uithalen maakte hij zijn ongenoegen kenbaar. Terwijl de buurt zich verbaasde dat de sirenes zomaar midden in de maand begonnen te loeien, hoorde mama in het gejang van haar zoontje toch werkelijk iets van een gevoelige serenade.

Hermpje was geen kind dat snel bij de pakken neerzat. Uit de binnenzak van papa's colbertje pakte hij diens kam, deed hier een vloeitje omheen en produceerde de hele dag geluid. Papa, die geen idee had wat voor soort instrument zoonlief nu weer onderhanden had, zocht zich drie dagen lang een ongeluk naar zijn kam. Toen op een middag de jonge muzikant het nieuwe instrument aan zijn mond zette en wilde beginnen aan het andante uit "Eine kleine Nachtmusik" van Mozart, kwam papa de kamer binnen. Daar was dus zijn kam! Met zijn linkerhand rukte hij zijn eigendom uit de handen van zijn zoon, terwijl hij hem met zijn rechterhand zo'n draai om zijn oren gaf, dat de jongen stond te suizebollen en opeens drie symfonieën door elkaar hoorde.

Toen Hermpje zeven jaar oud was gaf hij te kennen trompet te willen spelen.

Op een zonnige woensdagmiddag stapten mama en haar Hermpje in de bus naar de stad. Een half uurtje later betraden ze de trappen van het statige gebouw waarin de muziekschool was gevestigd.

'Trompet?' vroeg de directeur, die er zo onverzorgd en smoezelig uitzag dat mama het zeker wist: deze man was de reïncarnatie van Ludwig van Beethoven.

Voor de zekerheid draaide ze de knop van haar stemvolume een paar tandjes hoger, maar na een afwerend gebaar van de man tegenover haar, moest ze concluderen dat bij reïncarnatie niet alle lichamelijke klachten en kwalen werden mee geïncarneerd.

Ze had er in ieder geval goed aangedaan hier naartoe te komen. Hier zou zoonlief helemaal op zijn plaats zijn. Hier zou hij zijn talenten naar grote hoogte kunnen stuwen.

'Trompet?' informeerde de directeur nog maar eens.

'Hermpje wil het,' antwoordde mama Wemelaar.

'De hele dag getoeter aan uw hoofd gaat op den duur stierlijk vervelen,' zei de directeur die uit ervaring sprak en 's ochtends als hij de school betrad zijn oren volstopte met Ohropax.

'Bovendien,' zo ging hij verder, 'begint elke muziekstudent op deze school met het bespelen van de blokfluit. Blokfluit is goed voor de muzikale ontwikkeling.'

'Mijn zoon speelt uitstekend fluit,' zei mama.

Hier veerde de directeur even op. Kijk aan, de jongeman had al de nodige muzikale vorming.

'Neusfluit,' zei mama, terwijl de directeur weer terugzakte in zijn lethargische houding.

'Helaas is mijn man er per ongeluk bovenop gaan staan,' loog ze er met volle overtuiging op los.

Toen mama en Hermpje even later op de stoep van de muziektempel stonden, was zoonlief de trotse eigenaar van een heuse blokfluit. Weliswaar in bruikleen, maar dat weerhield de jongen er niet van het instrument onmiddellijk aan zijn mond te zetten en er vrolijk op los te snerpen. Ergens onderweg naar huis ging een deur open en vroeg een mevrouw of de jongeman misschien even in de kelder een stukje wilde komen fluiten, aangezien ze last had van ratten. Ze zag hem kennelijk voor iemand anders aan.

Was papa Wemelaar al knettergek geworden van de neusfluit, het gefluit op de blok ging hem helemaal door merg en been en vergde het uiterste van zijn toch al zwakke zenuwstelsel. Maar papa zou papa niet zijn wanneer hij de oplossing niet binnen handbereik had. In een onbewaakt ogenblik schroefde hij de fluit uit elkaar en stopte in het holle gedeelte een oude zakdoek. Hermpje blies zich de longen uit zijn lijf, maar geluid kwam er niet meer uit.

'Heerlijk,' zei papa, 'wat een rust,' en schonk zichzelf nog maar eens een pilsje in.

De blokfluitmeester peuterde de zakdoek uit de fluit en verbood papa op een dergelijke manier met de instrumenten van de muziekschool om te gaan. Vanaf dat moment dronk papa zijn pilsje in de kroeg en keerde hij pas huiswaarts nadat de blokfluit in bed lag en het weer rustig was in huize Wemelaar. Na de blokfluit ging de lang gekoesterde wens van Hermpje in vervulling en verraste mama hem op zijn veertiende verjaardag

met een pracht van een trompet. Papa die het allemaal niet meer aankon was er inmiddels met zijn secretaresse vandoor gegaan. Van te voren had hij zich er wel van overtuigd dat ze geen instrument bespeelde.

Even raakte hij in paniek toen ze hem vertelde dat ze uitstekend met de fluit overweg kon, maar dat bedoelde ze anders dan papa in eerste instantie had gedacht. Het lag aan papa; hij was in de loop der jaren allergisch geworden voor alles wat fluit was.

Hermpje maakte al snel vorderingen en toeterde er naar hartenlust op los. In het dorp waar het zebrapad al een bezienswaardigheid was, ging het al snel als een lopend vuurtje rond: dorpsgenoot Herman Wemelaar speelde niet onverdienstelijk trompet. Ook de meisjes begonnen opeens aandacht voor hem te krijgen en de leraren op school behandelden hem met ontzag. Als hij door het dorp liep werd hij nagekeken, zoals men in dierentuinen naar allerlei exoten kijkt.

Joost mag weten wat de goede man in het nest te zoeken had, maar Zijne Majesteit de Koning had plotseling het voornemen het dorp met een bezoek te vereren. Die kwam binnen. Iedereen was in rep en roer. De dorpsraad kwam in spoedzitting bijeen, er werden allerlei nutteloze comités in het leven geroepen en de een voelde zich opeens nog belangrijker dan de ander. Dit moest groots worden aangepakt. Men was het er al heel snel over eens: bij dit evenement hoorde een